

'HET PARK' - D163

9 februari 1942, 's avonds half tien . . .

Een sneeuwdeken bedekt het Park. Een strenge vorst heerst. Het landschap van het Park oogt fraai, de schoonheid van de ongerepte natuur maakt veel indruk op de enkeling die min of meer noodgedwongen in de buitenlucht moet vertoeven. De meeste bewoners verkiezen echter de huiselijke warmte, die weldadig door op volle toeren snorrende (pot)kachels of fornuizen wordt geproduceerd. Het lijkt een vredige nacht te worden . . .

Op D163 woont de familie Dieks. De kinderen, zes in getal, in leeftijd variërend van 19 dagen tot 11 jaar slapen zogezegd als rozen. Pa en ma zitten bij het fornuis, de houtblokken binnen handbereik. Op het fornuis staat de flesvoeding van de jongste telg (Tonnie) op temperatuur te komen. De petroleumlamp, die dreigt uit te gaan, wordt bijgevuld.

Plotsklaps verstoort een oorverdovend lawaai de serene stilte. Een waarschijnlijk uit zijn koers geraakte bommenwerper ontdoet zich boven huize Dieks van een zestal bommen. Een daarvan komt precies terecht op de hoek van het huis, de overige vijf vallen in de direkte nabijheid van de woning.

De twee oudsten (Mart en Iet) klimmen door het raam, waarin geen spootje van glas meer is te ontdekken, naar buiten. Geschrokken en behulpzame burensnellen toe. De vier andere kinderen vertoeven nog tussen de puinhopen. Twee van hen slapen nog, alsof er niets aan de hand is. Met vereende krachten worden de kleine nazaten van vader en moeder Dieks in veiligheid gebracht. De naaste buur, de familie Schuurman, is bereid het gezin Dieks die nacht onderdak te bieden.

De kleine Stien, twee jaar oud, wordt met ledikantje en al naar de burens vervoerd. Het is opvallend stil in het kinderbed. Zó stil, dat de vervoerders zich verschrikt afvragen: "is Stientje nog wel in leven?" In de ijskoude vrieslucht wordt het kinderledikant op het sneeuwtapijt gezet en de dekens voorzichtig opzij geslagen. Het bewijs van leven laat niet lang op zich wachten. Een luide schreeuw doorkleeft de ijle vrieslucht boven het Park. De omstandigheden transformeren het kindergeskrijs voor de direkt betrokkenen in welluidende, onaards aandoende muziek. Het is alsof ze daarmee zeggen wil: "Ik ben er nog, ik bèèèèèèèn er ook nog". . . Gerustgesteld en met een gelukkig gevoel wordt de nachtelijke verhuizing voortgezet.

Omstreeks middernacht begeeft burgemeester De Leeuw zich per fiets persoonlijk naar de plek des onheils om zich van de situatie op de hoogte stellen, evenals de politie (toen nog veldwachters geheten). En dan te bedenken dat niemand in de buurt telefoon heeft . . .

De volgende ochtend wordt bij daglicht de schade geïnventariseerd. De ravage is enorm, alle pannen zijn van het dak en de voor- en zijgevel zijn ontzet. Hoewel de muren niet zijn ingestort is het huis zeer zwaar beschadigd. Herstel zal maanden vergen. "Waar krijgen we zo lang een dak boven ons hoofd?" vraagt vader Dieks zich af.

Een van de burens is de familie Geurts, een gezin bestaande uit negen personen. Buurman Geurts biedt de "Dieksen" spontaan gastvrij onderdak. Huize Geurts, een beslist niet ruim bemeten onderkomen, herbergt maanden lang totaal zeventien personen. Iedereen schikt een beetje in . . . en het lukt allemaal in goede harmonie.

Half maart komt er een einde aan de vorstperiode. De herstelwerkzaamheden kunnen beginnen. Het metselwerk neemt aannemingsbedrijf Th. Seegers voor zijn rekening. Het timmerwerk wordt uitgevoerd door Dorus Bolder, bijgestaan door zijn zoon Henk. Alles onder het kritische en toeziende oog van gemeente-architect Jan Berendsen (toen wonende op de lokatie waar nu foto Vreeman is gevestigd).

Teuntje Seegers en Gradus Kaldenhoven zijn als metselaars bij de bouw betrokken. Gradus is niet alleen met metselen actief, hij blijkt een creatieve geest te hebben. Elke woensdagmiddag krijgt een van de Dieks-meisjes van hem paardrijles . . . op een varken . . .

Half juli 1942 is de (her)bouw klaar. Dat betekent een hele opluchting. De familie Dieks heeft weer een eigen dak boven het hoofd. Immers: "niets is meer waard dan eigen huis en haard". . .

Anno 1995, ruim 50 jaar later, moeten nog steeds mensen elders een onderkomen zoeken vanwege oorlogshandelingen. In vele delen van de wereld moeten gezinnen nog steeds op de vlucht. Niet wetende op welke plaats zij de komende nacht zullen doorbrengen. De media laten ons daarvan nagenoeg elke dag de schrijnende beelden zien.

Hieronder het huis van de familie Dieks voordat de bommen vielen.

17 maart 1995, 's middags drie uur

Ten huize van Leo Godschalk zijn Mart, Mieneke en Stien Dieks en de redactie bijeen. Meteen blijkt dat bovenomschreven oorlogsgebeurtenis meer dan diepe indruk op de familie Dieks heeft gemaakt. Met veel respect en waardering spreken zij over de liefdevolle opvang en de hulp destijds in de buurt. Een vorm van hulpverlening die thans onwerkelijk aandoet.

Wat een fantastische moraal heeft dit waar gebeurde verhaal.

(In het mei-nummer volgt een ander Loils oorlogsverhaal. *De Redaktie.*)